

HET GENERALE COLLEGE VOOR DE BEHANDELING VAN BEZWAREN EN GESCHILLEN IN DE PROTESTANTSE KERK IN NEDERLAND

2022.01

Uitspraak op het beroep van appellant

1. De procedure

1.1 Het generale college heeft kennis genomen van:

- de uitspraak van 26 januari 2022 van het classicale college voor de behandeling van bezwaren en geschillen in de classis Delta (hierna: het classicale college);
- het beroepschrift van 15 februari 2022.

1.2 Appellant heeft niet om een mondelinge behandeling van het beroep verzocht. Het generale college ziet ook ambtshalve geen aanleiding om een mondelinge behandeling te houden. Er zal daarom meteen een beslissing worden gegeven.

2. De beoordeling

2.1 Bij de hierboven genoemde uitspraak heeft het classicale college de bezwaren van appellant neergelegd in zijn bezwaarschrift van 5 januari 2022 en ingediend op 6 januari 2022 tegen de besluiten van de kerkenraad van de Protestantse gemeente november 2021, bekendgemaakt in een zondagsbrief van 5 december 2021, niet-ontvankelijk verklaard wegens overschrijding van de in ordonnantie 12-3-5 neergelegde bezwaartermijn. De verwijzing in het bezwaarschrift naar de zondagsbrief van 2 januari 2022 kan appellant niet baten, omdat in die brief de voor het eerst op 5 december 2021 bekendgemaakte informatie is herhaald, aldus het classicale college.

2.2 Bij zijn beroepschrift van 15 februari 2022 voegt appellant de uitspraak het classicale college van 26 januari 2022 bij. Hij verwijst naar de zondagsbrief van 2 januari 2022 en herhaalt voor het overige zijn bezwaren tegen de besluiten van de kerkenraad van 22 november 2021. Feiten of omstandigheden op grond waarvan de termijnoverschrijding verschoonbaar moet worden geacht, zijn niet aangevoerd.

2.3 Het generale college heeft appellant bij e-mail van 7 maart 2022 verzocht aan te geven waartegen zijn brief van 15 februari 2022 is gericht, tegen de uitspraak van het classicale college of tegen de zondagsbrief van 2 januari 2022. Daarop heeft appellant zich gericht tot het classicale college die hem vervolgens heeft bericht dat het classicale college een duidelijke uitspraak heeft gedaan waarvan niet wordt teruggekomen en dat hem slechts de mogelijkheid van beroep openstaat bij het generale college tegen de uitspraak van 26 januari 2022. Dit bericht heeft appellant ten slotte ter kennis van het generale college gebracht.

2.4 Het generale college begrijpt het vorenstaande uiteindelijk aldus dat appellant met zijn brief van 15 februari 2022 heeft beoogd beroep in het stellen tegen de uitspraak van het classicale college van 26 januari 2022. Dat beroep is tijdig ingesteld.

2.5 Daarvan uitgaande stelt het generale college vast, zoals hierboven in 2.2 ook reeds is vermeld, dat in beroep geen feiten en omstandigheden zijn aangevoerd op grond waarvan de termijnoverschrijding waartoe het classicale college bij zijn uitspraak van 26 januari 2022

heeft besloten verschoonbaar moet worden geacht. Het generale college kan dan ook niet anders dan het beroep ongegrond verklaren.

3. De beslissing

Het generale college voor de behandeling van bezwaren en geschillen:

- verklaart het beroep ongegrond;
- bepaalt dat de kosten voor de behandeling van deze zaak, voor zover het generale college betreffende, voor rekening van de Kerk komen.
-

Aldus gewezen op 25 april 2022

door de leden van het GCBG

-

-

HET GENERALE COLLEGE VOOR DE BEHANDELING VAN BEZWAREN EN GESCHILLEN IN DE PROTESTANTSE KERK IN NEDERLAND

2022.02

Uitspraak op het beroep van appellant

1. De procedure

- 1.1 Bij e-mail van 19 april 2022 heeft appellant beroep ingesteld tegen de uitspraak van het classicale college voor de behandeling van bezwaren en geschillen in Zuid-Holland van 14 april 2022 met nummer 2021-267. Bij die uitspraak is beslist op het bezwaar van appellant tegen het besluit van het moderamen van de kerkenraad van de PG (hierna: het moderamen) op het verzoek van appellant om inzicht te geven in de gevolgde verkiezingsprocedure voor ambtsdragers en in het daarop volgende besluitvormingsproces.
- 1.2 Het generale college heeft kennis genomen van de stukken die het classicale college ter beschikking stonden.
- 1.3 Gelet op hetgeen hieronder is overwogen heeft het generale college aanleiding gezien om af te zien van het vragen van een verweerschrift aan het moderamen.
- 1.4 Het generale college heeft eveneens geen aanleiding gezien betrokkenen in de gelegenheid te stellen hun standpunten mondeling toe te lichten. Zij hebben daarom ook niet verzocht.

2. De beoordeling

- 2.1 Hetgeen door appellant in zijn bezwaar bij het classicale college naar voren is gebracht heeft betrekking op de eind 2021 in zijn gemeente gevolgde verkiezingsprocedure voor nieuwe ambtsdragers.
- 2.2 Ingevolge ordinantie 3-6-7 van de kerkorde kunnen bezwaren tegen de gevolgde verkiezingsprocedure bij de kerkenraad worden ingediend. Ordinantie 3-6-8 bepaalt vervolgens dat de kerkenraad het bezwaar probeert weg te nemen. Als het bezwaar niet wordt ingetrokken zendt de kerkenraad het door naar het classicale college voor de behandeling van bezwaren en geschillen. Het classicale college doet ter zake een einduitspraak, zo bepaalt ordinantie 3-6-8 voorts. Dit laatste houdt in dat tegen een dergelijke uitspraak geen beroep openstaat bij het generale college.
- 2.3 Hetgeen hiervoor is overwogen kan daarom niet anders dan tot de conclusie leiden dat het generale college onbevoegd is een inhoudelijk oordeel te geven inzake het tegen de uitspraak van het classicale college van 14 april 2022 ingestelde beroep. Hieraan doet niet af dat onder die uitspraak is vermeld dat binnen dertig dagen na de dag van verzending tegen de uitspraak beroep bij het

generale college kan worden ingesteld. Gelet op hetgeen hiervoor onder 2.2 is weergegeven is deze mededeling niet overeenkomstig de kerkorde. Dat appellant hierdoor wellicht op een verkeerd been is gezet valt te betreuren, maar kan niet leiden tot een ander oordeel.

3. Beslissing

Het generale college voor de behandeling van bezwaren en geschillen:

- is onbevoegd met betrekking tot het door appellant ingestelde beroep;
- bepaalt dat de kosten voor de behandeling van deze zaak, voor zover het generale college betreffende, voor rekening van de Kerk komen.

Aldus gewezen op 19 mei 2022

door de leden van het GCBG

**HET GENERALE COLLEGE VOOR DE BEHANDELING VAN BEZWAREN EN GESCHILLEN IN DE
PROTESTANTSE KERK IN NEDERLAND**

2022.03

Uitspraak op het beroep van appellant

1. De procedure

- 1.1. Het generale college heeft kennis genomen van:
- de uitspraak waarvan beroep, van het klassicale college voor de behandeling van bezwaren en geschillen regio Utrecht, gedaan op 28 maart 2022;
 - het beroepschrift van 21 april 2022;
 - het verweerschrift van de kerkenraad van de Protestantse gemeente van 30 juni 2022; en
 - de stukken die het klassicale college het generale college heeft doen toekomen.
- 1.2. Op 15 september 2022 heeft de mondelinge behandeling plaatsgevonden. Daarbij waren van de kerkenraad aanwezig voorzitter en ouderling-kerkrentmeester. Appellant heeft zich afgemeld voor de mondelinge behandeling.

2. De feiten

- 2.1. De kerkenraad heeft in 2016 besloten niet langer te reageren op correspondentie van appellant (lid van de gemeente). Op 17 februari 2021 nam appellant kennis van dit besluit. In februari of maart 2021 heeft de kerkenraad geweigerd appellant een afschrift te verstrekken van de notulen van de besloten vergadering waarin het besluit is genomen.
- 2.2. Appellant heeft zich vervolgens tot het landelijk dienstencentrum van de Kerk gewend. Op 12 oktober 2021 heeft het dienstencentrum hem geïnformeerd dat en hoe hij bezwaar kan indienen.
- 2.3. Op 12 december 2021 heeft appellant bezwaar ingediend bij het klassicale college tegen de besluiten van de kerkenraad niet op zijn correspondentie te reageren en hem geen afschrift van de notulen te verstrekken.

3. De bestreden uitspraak en beroepsgronden

- 3.1. Het klassicale college heeft appellant niet-ontvankelijk verklaard in zijn bezwaar. Het klassicale college heeft overwogen dat onduidelijk is waartegen het bezwaar van appellant zich precies richt en dat daar waar het klassicale college al mogelijke besluiten of verzuimen zou kunnen reconstrueren, de bezwaartermijn ruimschoots is overschreden.
- 3.2. Appellant voert zeven beroepsgronden aan tegen de uitspraak van het klassicale college. In de kern genomen bestrijdt appellant met de eerste, tweede en zesde beroepsgrond het oordeel dat appellant de bezwaartermijn heeft overschreden. De overige beroepsgronden zien op het

niet verstrekken van de notulen en op het feit dat het classicale college appellant niet heeft gehoord.

4. De beoordeling

- 4.1. Bezwaren dienen door middel van een bezwaarschrift bij het bevoegde college voor de behandeling van bezwaren en geschillen te worden ingediend binnen dertig dagen na de dag waarop de beslissing werd verzonden of na de dag waarop daarvan redelijkerwijze kennis kon worden genomen (ordinantie 12-3-5 van de kerkorde).
- 4.2. De bezwaartermijn van dertig dagen is uiterlijk op 12 oktober 2021 ingegaan, de dag dat appellant is geïnformeerd dat en hoe hij bezwaar kan indienen. In het midden kan blijven of de bezwaartermijn reeds eerder is ingegaan. De dag waarop appellant bezwaar maakte, 12 december 2021, was de bezwaartermijn namelijk al ruimschoots overschreden. Van feiten of omstandigheden op grond waarvan de termijnoverschrijding verschoonbaar zou zijn, is niet gebleken. Het classicale college heeft appellant dan ook terecht niet-ontvankelijk verklaard in zijn bezwaar.
- 4.3. In het midden kan worden gelaten of het classicale college appellant had moeten horen. Het generale college heeft appellant immers in de gelegenheid gesteld zijn beroep mondeling toe te lichten zodat hij alsnog kon worden gehoord.
- 4.3. Uit het voorgaande volgt dat de uitspraak waarvan beroep dient te worden bevestigd en dat het generale college niet aan een inhoudelijke beoordeling van de zaak toekomt.

5. De beslissing

Het generale college voor de behandeling van bezwaren en geschillen

- verklaart het beroep ongegrond;
- bevestigt de bestreden uitspraak van het classicale college; en
- bepaalt dat de kosten voor de behandeling van deze zaak, voor zover het generale college betreffende, voor rekening van de Kerk komen.

Aldus gewezen op 23 september 2022

door de leden van het GCBG

HET GENERALE COLLEGE VOOR DE BEHANDELING VAN BEZWAREN EN GESCHILLEN IN DE PROTESTANTSE KERK IN NEDERLAND

2022.04

Uitspraak op het bezwaar van twee bezwaarden (hierna: bezwaarden A en B)

1. De procedure

Het generale college heeft kennis genomen van:

- het bezwaarschrift van 20 mei 2022;
- het verweerschrift van 4 juli 2022, namens de generale synode (hierna: de synode) ingediend door het moderamen van de synode;
- de brief van 27 juli 2022 van bezwaarden.

- 1.2 Op 15 september 2022 heeft het generale college het bezwaar mondeling behandeld. Daarbij waren aanwezig bezwaarden en twee gemachtigden namens verweerder.

2. De feiten

- 2.1. De Protestantse Theologische Universiteit (hierna: de PThU) is sinds 2012 gevestigd in Amsterdam (Vrije Universiteit) en Groningen (Rijksuniversiteit Groningen).

- 2.2. In haar vergadering van 21 april 2022 heeft de synode beraadslaagd en een besluit genomen over een besluitvoorstel van het moderamen (hierna: het besluitvoorstel). Dit besluitvoorstel luidde:

“De generale synode besluit:

1. in te stemmen met het besluit van het College van Bestuur en de Raad van Toezicht van de PThU dat de toekomstige vestigingsplaats van de PThU Utrecht zal zijn en dat de PThU verder in overleg treedt met de overheid teneinde dit besluit te effectueren;

2. het moderamen op te dragen de synode geïnformeerd te houden over de verdere gang van zaken en haar te zijner tijd een wijzigingsvoorstel voor GR 14-1-1 voor te leggen;

3. (...).”

- 2.3. Bezwaarden namen als leden van de synode deel aan de beraadslaging en de stemming over het besluitvoorstel. Met 19 andere leden van de synode dienden zij in de vergadering van 21 april 2022 een tegenvoorstel in. Dit tegenvoorstel kwam erop neer

- dat er nader onderzoek komt naar samenwerking met één van de huidige partners (Vrije Universiteit en Rijksuniversiteit Groningen),
- nader te onderzoeken of de in het strategisch narratief (een notitie van het College van Bestuur met het voorstel de PThU in Utrecht te vestigen met een onderbouwing van dat voorstel, opmerking van het generale college) genoemde bezwaren niet anders opgelost kunnen worden dan door deze beide locaties te verlaten,
- dat de synode middels verslaglegging nader wordt geïnformeerd over de gesprekken die gevoerd zijn met de huidige twee partners.

- 2.4. In de vergadering hebben de scribe van de synode, de voorzitter van het College van Bestuur, een lid van de Raad van Toezicht en de rector van de PThU zich uitgesproken tegen het tegenvoorstel. Na schorsing heeft bezwaarde A het tegenvoorstel ingetrokken. Een synodelid heeft een amendement ingediend om aan het besluitvoorstel toe te voegen de oproep aan het College van Bestuur en de Raad van

Toezicht van de PThU om, ondanks de fysieke ontvlechting, samenwerking te blijven zoeken met de Vrije Universiteit en de Rijksuniversiteit Groningen in het bijzonder waar het de toekomstige representatie in de opleiding van alle modaliteiten binnen de Protestantse Kerk betreft. Het moderamen stemde in met dit amendement.

- 2.5. Met 48 stemmen voor en 6 stemmen tegen heeft de synode ingestemd met het besluitvoorstel (inclusief het amendement).

3. De beoordeling

- 3.1. Verweerder voert aan dat bezwaarden niet-ontvankelijk moeten worden verklaard in hun bezwaar. Zij hebben deelgenomen aan de besluitvorming en samen met anderen een tegenvoorstel ingediend en later ingetrokken, zodat het oneigenlijk is dat zij met het indienen van een bezwaar het besluitvormingsproces kunnen openbreken en kunnen afdwingen dat dit wordt hervat.
- 3.2. Het generale college volgt hierin de synode niet. Leden van de synode zijn ambtsdragers die geroepen zijn tot het dienen van de kerk in haar geheel, zoals volgt uit de ordinanties 3-9-1, 3-10-1 en 3-11-1 van de kerkorde. Tot die dienst behoort de verantwoordelijkheid eraan bij te dragen dat de besluitvorming in de synode voldoet aan de eisen die daarvoor gelden ingevolge de orde van de kerk. Dit brengt mee dat indien volgens een lid van de synode de besluitvorming niet aan die eisen voldoet dat lid meent in zijn of haar kerkelijke verantwoordelijkheid te zijn getroffen. Het lid kan dan bezwaar indienen bij het generale college. Bezwaarden waren leden van de synode toen het nu door hen bestreden besluit werd genomen en toen zij daartegen bezwaar maakten. In het midden kan blijven of bezwaarde A niet meer in zijn kerkelijke verantwoordelijkheid kan worden getroffen doordat hij sinds juli 2022 geen lid meer is van de synode. Bezwaarde B is lid van de synode gebleven en draagt dan ook nog steeds die kerkelijke verantwoordelijkheid.
- 3.3. Bezwaarden stellen op ontoelaatbare wijze onder druk te zijn gezet om het tegenvoorstel in te trekken. Zij verwijzen naar diverse uitingen van de scribe van de synode, de voorzitter van het College van Bestuur en een lid van de Raad van Toezicht van de PThU die erop neerkomen dat de gevolgen van aanvaarding van het tegenvoorstel zeer schadelijk zouden zijn. De forse toon van de reactie op het tegenvoorstel kwam intimiderend over.
- 3.4. Naar het generale college begrijpt, beroepen bezwaarden zich erop dat als gevolg van de ontoelaatbare druk om het tegenvoorstel in te trekken geoordeeld moet worden dat de synode bij het nemen van het besluit niet de vereiste zorgvuldigheid in acht heeft genomen.
- 3.5. Het generale college verwierpt dit bezwaar. De scribe van de synode, de voorzitter van het College van Bestuur, een lid van de Raad van Toezicht en de rector van de PThU hebben argumenten aangevoerd tegen het tegenvoorstel. Daarbij hebben zij onder meer gewezen op de ernstige schadelijke gevolgen waartoe volgens hen aanvaarding van dat tegenvoorstel zou leiden. Door op deze wijze krachtig stelling te nemen tegen het tegenvoorstel hebben zij ontegenzeggelijk forse druk uitgeoefend om het tegenvoorstel in te trekken of niet te aanvaarden. Dat die druk de grenzen van het toelaatbare zou hebben overschreden en onvoldoende vrijheid zou hebben gelaten om het tegenvoorstel te handhaven, is echter niet voldoende onderbouwd en ook niet gebleken. Volgens het verslag van de vergadering van de synode heeft bezwaarde A aangegeven:
- “dat het ingewikkeld is, het is een dilemma. Er zijn mensen die vinden dat er nog veel onduidelijk is en dat er bij stemming toch inhoudelijke keuzes worden gemaakt. Er zijn*

mensen die van mening zijn dat ze niet in kunnen stemmen. Het tegenvoorstel heeft wel effect gehad in de vergadering, zoals het nu geformuleerd staat wordt het teruggetrokken. Maar om het gesprek met de VU in beeld te houden wordt het amendement-Molenaar opnieuw ingediend."

Deze verklaring bevat geen aanwijzing dat met die intrekking werd bezweken onder of gezwicht voor ontoelaatbare druk. Integendeel, volgens de verklaring had het tegenvoorstel wel enig effect gehad. Ook werd uiteindelijk bereikt dat het amendement-Molenaar werd aanvaard als toevoeging op het besluitvoorstel van het moderamen.

- 3.6. Bezwaarden trekken de juridische grondslag van het besluit in twijfel en leggen daarom aan het generale college een aantal vragen voor over die juridische grondslag.
- 3.7. Ordinantie 12-5-1 aanhef en onder c bepaalt dat een bezwaarschrift een met redenen omklede uiteenzetting dient te bevatten van het bezwaar waarover een beslissing wordt gevraagd. Artikel 25 lid 1 van generale regeling 11 (kerkelijke rechtspraak) omschrijft op welke gronden een college voor de behandeling van bezwaren en geschillen een besluit van een kerkelijk lichaam kan vernietigen, aanvullen of ter zake een voorziening kan geven. Het generale college heeft dan ook niet de bevoegdheid vragen over de juridische grondslag van een besluit te beantwoorden indien de bezwaarde die grondslag betwijfelt. Uit de vragen kunnen ook geen bezwaargronden worden afgeleid en evenmin ambtshalve door het generale college te beoordelen punten. Het generale college laat daarom de door bezwaarden opgeworpen vragen onbesproken.

4. De beslissing

Het generale college voor de behandeling van bezwaren en geschillen:

- verklaart het bezwaar ongegrond;
- bepaalt dat de kosten voor de behandeling van deze zaak, voor zover het generale college betreffende, voor rekening van de Kerk komen.

Aldus gewezen op 1 november 2022

door de leden van het GCBG

Voorzitter

secretaris

HET GENERALE COLLEGE VOOR DE BEHANDELING VAN BEZWAREN EN GESCHILLEN IN DE PROTESTANTSE KERK IN NEDERLAND

2022.05

Uitspraak op het bezwaar van bezwaarde

1. De procedure

1.1. Het generale college heeft kennis genomen van:

- het op 30 mei 2022 door het generale college ontvangen bezwaarschrift van bezwaarde, zoals aangevuld bij zijn brief van 20 juli 2022, met bijlagen, waaronder
- een e-mailbericht van 3 mei 2022 van de beheercommissie centrale kas predikantstraktementen (de beheercommissie) aan bezwaarde waarmee hem mededeling is gedaan van het bestreden besluit van de beheercommissie van 28 april 2022 tot terugvordering van een bedrag van € 5.520,84 aan onverschuldigd uitgekeerd wachtgeld,
- het verweerschrift van de beheercommissie van 11 augustus 2022 en
- de e-mailberichten van bezwaarde en de beheercommissie van respectievelijk 7 en 16 november 2022 waarmee zij het generale college om uitspraak vragen.

1.2. Op 1 november 2022 heeft de mondelinge behandeling van het bezwaar plaatsgevonden.

Daarbij waren aanwezig bezwaarde en zijn raadvrouw, ds. C.M. Slootmans, en twee gemachtigden namens verweerder

Door bezwaarde en verweerder zijn pleitnota's overgelegd, door bezwaarde met bijlagen.

2. De feiten

2.1. Sinds 1 april 2018 ontvangt bezwaarde wachtgeld. In 2018 genoot hij geen neveninkomsten die met het wachtgeld dienden te worden verrekend. Vanaf april 2018 heeft bezwaarde werkzaamheden verricht als ambulant predikant en vanaf maart 2020 ook als gemeentepredikant. Over het jaar 2019 ontving bezwaarde in de definitieve berekening € 1.092,01; over het jaar 2020 betaalde hij € 171,- terug.

2.2. Bezwaarde heeft aan het Team HR & Traktementen¹ van de dienstenorganisatie van de Kerk (het bureau) opgaaf gedaan van zijn neveninkomsten in 2021. Dit onderdeel van de dienstenorganisatie keert zowel het wachtgeld als het traktement uit.

2.3. Na opgaaf van een wijziging is bezwaarde vanuit het bureau per e-mail op 26 mei 2021 bericht:

‘(...)

¹ Zie artikel 2 lid 4 voetnoot 3 van van de Generale regeling 5 Rechtspositie van predikanten (oud).

Bij deze het overzicht. (...)

Een toelichting:

Het wachtgeld is met [percentage] verlaagd door het beroep per [datum]. Dat is te zien in de kolom "% werktijd".

De uren heb ik op een rij gezet, voor het overzicht. Van de salarisadministratie kreeg ik te horen dat per [datum] het aantal uren in [plaats] naar [aantal] uur per week gaat, (?) dat heb ik nu zo opgenomen.

Om niet negatief uit te komen, heb ik het zo berekend, dat u in april en mei geen wachtgeld krijgt. Ik wil voorkomen, dat u ons moet terugbetalen.

(...)'

- 2.4. Op 18 maart 2022 is bezwaarde vanuit het bureau bericht dat hij over 2021 € 6.000,- te veel wachtgeld heeft ontvangen en dat dit bedrag dient te worden terugbetaald of verrekend.
- 2.5. Op 22 maart 2022 is bezwaarde in gesprek gegaan met de beleidsadviseur traktementen bij de dienstenorganisatie. Het onverschuldigd uitgekeerde bedrag bleek lager (€ 5.520,84). Bij brief van 21 april 2022 heeft bezwaarde bezwaar gemaakt bij de beheercommissie.
3. Het bezwaar en de beslissing daarop van de beheercommissie
 - 3.1. In bezwaar bij de beheercommissie heeft bezwaarde het volgende aangevoerd. Hij heeft alle wijzigingen tijdig bij het bureau gemeld en daarbij steeds gevraagd de gevolgen voor het wachtgeld te berekenen. Het bureau beschikte ambtshalve over alle relevante informatie. Omdat bezwaarde naast een vijftal gastpreekbeurten geen andere neveninkomsten genoot, mocht hij er in redelijkheid op vertrouwen dat hij geen aanzienlijk bedrag zou moeten terugbetalen. Zijn financiële planning en bestedingen heeft hij in goed vertrouwen op de berekeningen van het bureau afgestemd; hij heeft geen geld gereserveerd voor terugbetaling van een groot bedrag zoals wordt teruggevorderd. Verder beroept hij zich op het vertrouwen dat bij hem is gewekt door het hiervoor onder 2.3 aangehaalde bericht
 - 3.2. De beheercommissie heeft het bezwaar ongegrond verklaard en daartoe het volgende overwogen. De beheercommissie heeft spijt betuigd en excuses aangeboden voor de gewekte verwachtingen. Terugvordering acht de beheercommissie evenwel gerechtvaardigd nu bezwaarde door de hoogte van het door hem genoten totaalinkomen had kunnen vermoeden dat een fout was gemaakt, waardoor hij geen recht had op het te veel betaalde bedrag. Tevens stelt de beheercommissie dat zij aan de kleine synode verantwoording moet afleggen over het beheer van de middelen in de centrale kas predikantstraktementen. Ten slotte heeft de beheercommissie bezwaarde een terugbetalingsregeling aangeboden.
4. Het bezwaar en verweer
 - 4.1. Bezwaarde beroept zich op de redelijkheid en billijkheid, de gewekte verwachtingen en de door hem betrachte zorgvuldigheid. Alleen het bureau heeft een fout gemaakt. Hij betwist dat hij had

kunnen vermoeden dat hij te veel wachtgeld had ontvangen. Op hoofdlijnen is de verrekening goed uit te leggen, maar het wordt ingewikkeld als, zoals in zijn situatie, inkomsten uit aanstellingen moeten worden verrekend met wisselende inkomsten, waarbij niet duidelijk is welke componenten wel of niet dienen te worden meegeteld. Verder voert bezwaarde aan dat het afleggen van verantwoording aan de kleine synode niet uitsluit dat de beheercommissie verantwoordelijkheid neemt voor haar fouten. Zijn beroep op de derogerende werking van de redelijkheid en billijkheid baseert bezwaarde op artikel 6:2 lid 2 en artikel 6:248 lid 2 van het Burgerlijk Wetboek. Hij meent dat deze bepalingen ook kunnen derogeren aan artikel 6:203 van het Burgerlijk Wetboek inzake onverschuldigde betaling. Bezwaarde verwijst in dit verband naar twee uitspraken van de burgerlijke rechter.²

- 4.2. De beheercommissie heeft het volgende als verweer gevoerd. Vóór zijn losmaking had bezwaarde recht op een fulltime traktement met het maximale aantal van twintig periodieke verhogingen. Op basis daarvan zou hij in 2021 recht hebben gehad op € 80.620 aan traktement. Over 2021 heeft bezwaarde in werkelijkheid in totaal € 85.558,- aan inkomen genoten. De beheercommissie vindt het niet onredelijk of onbillijk om € 5.521,- terug te vorderen. Daardoor komt het totale inkomen van bezwaarde over 2021 uit op € 80.037,-. Dat is bijna gelijk aan het hiervoor vermelde traktement dat hij zou hebben genoten als hij niet was losgemaakt. De beheercommissie meent verder met haar voorstel om het teruggevorderde bedrag in de resterende zes maanden van het jaar 2022 (juli tot en met december) met het wachtgeld te verrekenen een redelijke en billijke terugbetalingsregeling te hebben aangeboden.

5. De beoordeling

- 5.1. Op grond van artikel 42 lid 1 van de Generale regeling 5 Rechtspositie van predikanten (oud) (GRRP) worden meningsverschillen inzake de toepassing van de GRRP, met uitzondering van de in artikel 41 GRRP genoemde bezwaren, voorgelegd aan de commissie van beroep. De terugvordering van onverschuldigd uitgekeerd wachtgeld is onderdeel van de uitvoering van de wachtgeldregeling, bedoeld in artikel 28 GRRP, en ziet daarmee op de toepassing van de GRRP. Het bezwaar in deze zaak is niet een bezwaar genoemd in artikel 41 GRRP. Bezwaarde had daarom zijn bezwaar moeten indienen bij de commissie van beroep. Tegen een beslissing van de commissie van beroep kan bezwaar worden ingediend bij het generale college, zoals bepaald in artikel 42 lid 3 GRRP. Bij aanvang van de mondelinge behandeling hebben beide betrokkenen evenwel, desgevraagd door het generale college, ingestemd met rechtstreeks bezwaar bij het generale college, in afwijking van artikel 42 GRRP. Omdat deze zaak geschikt is voor rechtstreeks bezwaar, wordt hiermee overeenkomstige toepassing gegeven aan artikel 7:1a van de Algemene wet bestuursrecht.
- 5.2. Op grond van artikel 25 van de Generale regeling 11 Kerkelijke rechtspraak kan het generale college het besluit van de beheercommissie vernietigen als de beheercommissie - bij een afweging van de betrokken belangen - in redelijkheid niet tot het bestreden besluit had kunnen

² Gerechtshof Amsterdam 19 december 2017, ECLI:NL:GHAMS:2017:5303 en rechtbank Noord-Holland 13 juli 2016, ECLI:NL:RBNHO:2016:5045.

komen. De toetsing aan de maatstaven van redelijkheid en billijkheid als bedoeld in artikel 6:2 lid 2 en artikel 6:248 lid 2 van het Burgerlijk Wetboek komt in deze zaak op hetzelfde neer. Dit brengt mee dat het bestreden besluit slechts marginaal kan worden getoetst.

- 5.3. Op grond van het burgerlijk recht is degene die een ander zonder rechtsgrond een goed heeft gegeven, gerechtigd dit van de ontvanger als onverschuldigd betaald terug te vorderen (artikel 6:203 lid 1 van het Burgerlijk Wetboek). Overeenkomstig daarmee heeft de beheercommissie het zonder rechtsgrond in de GRRP te veel uitgekeerde wachtgeld als onverschuldigd teruggevorderd. Het belang van bezwaarde verschoond te blijven van terugbetaling, zijn belang te kunnen handelen naar gewekt vertrouwen en het belang bij het nemen van verantwoordelijkheid door de beheercommissie voor gemaakte fouten, heeft de beheercommissie afgewogen tegen het belang bij rechtmatigheid van de uitgaven (waaronder het wachtgeld) van de centrale kas voor de predikantstraktementen, die via de omslagheffing wordt bekostigd door de kerkelijke gemeenten. Bij haar afweging van die belangen heeft de beheercommissie de doorslag gegeven aan het belang bij rechtmatigheid van de uitgaven. Niet geoordeeld kan worden dat zij in redelijkheid niet tot die afweging had kunnen komen. Daarbij wordt in aanmerking genomen het inkomen van bezwaarde, de hem bekende systematiek van de wachtgeldregeling en de, ook tijdens de mondelinge behandeling uitgesproken, bereidheid van de beheercommissie met bezwaarde een nadere betalingsregeling te bespreken. Wat bezwaarde daartegen heeft aangevoerd, doet daar niet aan af. Het bezwaar dient daarom ongegrond verklaard te worden.

6. De beslissing

Het generale college voor de behandeling van bezwaren en geschillen

- verklaart het bezwaar ongegrond;
- bepaalt dat de kosten voor de behandeling van deze zaak, voor zover het generale college betreffende, voor rekening van de Kerk komen.

Aldus gewezen op 28 november 2022

door de leden van het GCBG.

voorzitter

secretaris

Afschrift van deze uitspraak wordt verzonden aan:

HET GENERALE COLLEGE VOOR DE BEHANDELING VAN BEZWAREN EN GESCHILLEN IN DE PROTESTANTSE KERK IN NEDERLAND

2022.07

Uitspraak op het bezwaar van bezwaarde

1. De procedure

1.1. Het generale college heeft kennis genomen van:

- de brief van 10 augustus 2020 van de beheercommissie centrale kas predikantstraktementen (de beheercommissie) aan bezwaarde waarmee haar mededeling is gedaan van het besluit van de beheercommissie haar één periodieke verhoging toe te kennen;
- de brief van 16 december 2021 van bezwaarde aan de beheercommissie waarmee zij bezwaar maakt tegen dat besluit;
- de brief van 15 februari 2022 van de beheercommissie aan bezwaarde waarmee de beheercommissie het bezwaar ongegrond heeft verklaard;
- de brief van 4 maart 2022 van bezwaarde aan de beheercommissie waarmee zij revisie vraagt van het op bezwaar genomen besluit van de beheercommissie;
- de brief van 29 april 2022 van de beheercommissie aan bezwaarde met de mededeling dat de beheercommissie heeft overwogen dat bezwaarde geen nieuwe informatie geeft op grond waarvan de beheercommissie haar eerdere besluit zou moeten herzien;
- het daartegen gerichte, bij het generale college ingediende bezwaarschrift van bezwaarde van 27 mei 2022, met bijlagen;
- het verweerschrift van de beheercommissie van 14 september 2022, met bijlage; en
- de reactie van 30 september 2022 van bezwaarde op het verweerschrift.

1.2. Op 1 november 2022 heeft de mondelinge behandeling van het bezwaar plaatsgevonden.

Daarbij waren aanwezig bezwaarde en haar juridische sparringpartner, mevrouw G. Groeneveld-Louwerse, en twee gemachtigden namens verweerder. Door bezwaarde en de beheercommissie zijn pleitnota's overgelegd.

2. De feiten

2.1. Bezwaarde is sinds 2020 predikant. Daarvoor was zij sinds 2010 werkzaam binnen de PKN, in 2010 als basis catecheet, in 2011 als kerkelijk jeugdwerker en sinds 2013 als kerkelijk werker met diverse taken zoals eerste- en tweedelijns jeugdwerk, diaconaat, voorgaan in de eredienst, ondersteuning van de beleidscommissie wijk-overstijgende beleidsvorming van een van de Protestantse gemeenten, vrijwilligersondersteuning, deelname aan de kerkenraad en samen met collega's (predikanten en kerkelijk werkers) verantwoordelijk zijn voor de gemeenteopbouw en toerusting. In 2018 werd haar functie van kerkelijk werker gewijzigd tot de functie pastor.

Haar taken bleven vergelijkbaar met de hiervoor genoemde met dien verstande dat het diaconaat verviel en plaats maakte voor pastoraat en meer vorming en toerusting, gericht op alle leeftijden. Van mei tot september 2019 combineerde bezwaarde de functie van pastor met de functie van waarnemend predikant. Toen verrichte zij alle predikantstaken waaronder pastoraat, eredienst en deelname in de kerkenraad en het moderamen.

- 2.2. Het traktement van een predikant bestaat uit verschillende componenten, waaronder de in beginsel jaarlijks toegekende periodieke verhoging. Op grond van artikel 6 lid 2 van de Generale regeling 5 Rechtspositie van predikanten (oud) kan een proponent bij de bevestiging als predikant voor gewone werkzaamheden extra periodieke verhogingen aanvragen. De beheercommissie heeft op 11 september 2007 regels vastgesteld met betrekking tot de toekenning van dergelijke extra periodieke verhogingen. De beheercommissie hanteert op grond van deze regels twee criteria voor toekenning van extra periodieke verhogingen: het hoogste eerder genoten inkomen en de leeftijd van de predikant bij aanstelling. De hoogte van het eerder genoten inkomen ziet de beheercommissie als uitdrukking van de opgedane werkervaring en de daarbij gedragen verantwoordelijkheid.
 - 2.3. Op 22 juli 2020 heeft bezwaarde bij de beheercommissie een verzoek ingediend om toekenning van één of meer extra periodieke verhogingen op grond van eerder verrichte werkzaamheden. Bij brief van 10 augustus 2020 is aan bezwaarde het besluit van de beheercommissie meegedeeld om haar één periodieke verhoging toe te kennen. Haar eerder genoten inkomen gaf de beheercommissie geen aanleiding meer periodieke verhogingen toe te kennen.
3. Het bezwaar en de beslissing daarop van de beheercommissie
 - 3.1. Bezwaarde heeft bezwaar gemaakt tegen de toekenning van één extra periodieke verhoging. Zij heeft daarbij het volgende aangevoerd:

'Ik heb er begrip voor dat de 10 jaren werkervaring niet als volledige jaren meetelden in de vaststelling van het traktement, omdat ik niet al deze jaren alle predikantstaken heb vervuld. Ik vind het echter niet stroken met de redelijkheid en billijkheid, die de onderlinge verhouding tussen de PKN en mij mede bepalen, dat de PKN mij voor deze jaren geen enkele periodiek heeft toegekend. Ik heb slechts één periodiek gekregen op grond van mijn leeftijd. Gezien mijn eerdere opgedane ervaring acht ik het reëel als u in plaats van alle tien jaren ten minste de helft van deze dienstjaren (5 periodieken) meetelt als ervaring. Door het reëel meetellen van de gewerkte jaren, beloont de PKN de eigen werknemers en stimuleert de PKN hen die het predikantschap beogen zich voortijdig in de praktijk van de kerk te ontwikkelen.'

- 3.2. De beheercommissie heeft het bezwaar ongegrond verklaard en daartoe overwogen:

'De commissie gaat er bij haar beleid van uit dat duur en inhoud van eerdere

werkervaring tot uitdrukking komt in de hoogte van het eerder verdiende salaris. De commissie ziet het niet als haar taak om te beoordelen of het eerdere salaris wel in overeenstemming was met duur en inhoud van het eerder verrichte werk. (...) De commissie schaaft in op basis van het objectieve criterium van hetgeen de aanvrager daadwerkelijk heeft verdiend en niet op basis van het subjectieve criterium van hetgeen de aanvrager naar eigen oordeel had moeten verdienen. (...)'

4. Het bezwaar en verweer

- 4.1. Bezwaarde heeft het volgende aangevoerd. Het is terecht dat de beheercommissie de regels voor toekenning van periodieke verhogingen consequent toepast. In gelijke gevallen dient de beheercommissie aanvragers gelijk te behandelen. Het standpunt van de beheercommissie dat haar besluit daarom niet onredelijk of onbillijk is, gaat echter voorbij aan de aanvullende werking van de 'redelijkheid en billijkheid' in de zin van artikel 2:8 van het Burgerlijk Wetboek. Als gevolg van de ontwikkeling in de tijd en als gevolg van omstandigheden anders dan voorzien bij de totstandkoming van een formele regeling (kerkorde) van de Kerk kunnen zich situaties voordoen die niet exact vallen onder de omschrijving van een dergelijke regeling.
- 4.2. Volgens bezwaarde gaat van het beleid van de beheercommissie ook de ongewenste prikkel uit om voorafgaand aan het eerste beroep als predikant zo veel mogelijk te verdienen en daarom in die fase juist niet binnen de Kerk te werken omdat dat inhoudelijk niet wordt beoordeeld en meegeteld.
- 4.3. Verweerder heeft het volgende als verweer gevoerd. Van 2005 tot 2007 zijn extra periodieke toegekend aan de hand van de aard en de duur van eerder verrichte werkzaamheden. Dit beleid heeft destijds geleid tot zeer veel bezwaren. Om die reden is gekozen voor een herziening van de regels waarbij de hoogte van het eerdere inkomen en de leeftijd werden gekozen als objectieve aanknopingspunten. Aanknopingspunt bij het hoogst verdiende salaris is verantwoord geacht omdat dit kan worden gezien als uitdrukking van gedragen verantwoordelijkheid en bereikte senioriteit. Waar het eerdere inkomen niet zo hoog is, maar toch een bepaalde leeftijd is bereikt, kunnen extra periodieke verhogingen worden toegekend op basis van leeftijd. Dit nieuwe beleid heeft tot veel minder bezwaren geleid. Dit is voor beheercommissie reden geweest dit beleid te handhaven. Het georganiseerd overleg predikanten, dat inmiddels bevoegd is de toepasselijke regels vast te stellen, heeft de regels in juli 2022 ongewijzigd overgenomen.

5. De beoordeling

- 5.1. Op grond van artikel 41 lid 1 sub b van de Generale regeling 5 Rechtspositie van predikanten (oud) kunnen bezwaren met betrekking tot een besluit inzake de vaststelling van het aantal extra verhogingen door de predikant worden ingediend bij de beheercommissie binnen dertig dagen nadat het besluit ter kennis van de bezwaarde is gebracht. In deze zaak is het bestreden besluit van de beheercommissie bij brief van 10 augustus 2020 medegedeeld aan bezwaarde en heeft zij daar bij brief van 16 december 2021 bezwaar tegen gemaakt. Daarmee heeft

bezwaarde de bezwaartermijn overschreden en rijst de vraag of de beheercommissie haar om die reden niet-ontvankelijk had dienen te verklaren in haar bezwaar. Het generale college is van oordeel dat dit hier niet aan de orde is en overweegt daartoe het volgende. Als een kerkelijk lichaam ondanks het feit dat niet tijdig bezwaar is gemaakt toch een inhoudelijk besluit neemt en de betrokkene tot wie de beslissing op bezwaar is gericht daarna beroep instelt (of, zoals in deze zaak, bezwaar maakt) tegen dat besluit, dan vergt zijn rechtszekerheid dat hem niet door het betreffende klassicale of het generale college van bezwaren en geschillen, ambtshalve of op initiatief van het kerkelijk lichaam, wordt tegengeworpen dat het bezwaar niet tijdig was. Andere betrokkenen kunnen (wel) in beroep aanvoeren dat het kerkelijk lichaam het bezwaar in strijd met de toepasselijke bepalingen van de kerkorde ontvankelijk heeft geacht en dus ten onrechte een inhoudelijk besluit heeft genomen. Op die manier kan ook hun rechtszekerheid worden gewaarborgd. Dat is in deze zaak evenwel niet van toepassing. Het generale college sluit met dit oordeel aan bij de uitspraak gedaan door de Centrale Raad van Beroep (in gemengde kamer) op 9 juli 2021, ECLI:NL:CRVB:2021:1500.

- 5.2. Op grond van artikel 25 van de Generale regeling 11 Kerkelijke rechtspraak kan het generale college het besluit van de beheercommissie vernietigen als de beheercommissie - bij een afweging van de betrokken belangen - in redelijkheid niet tot het bestreden besluit had kunnen komen. De toetsing aan de maatstaven van redelijkheid en billijkheid als bedoeld in artikel 2:8 van het Burgerlijk Wetboek komt in deze zaak op hetzelfde neer. Daarbij wordt in aanmerking genomen dat het bedoelde artikel 2:8 niet geldt voor de Kerk maar dat overeenkomstige toepassing is geoorloofd, voor zover te verenigen met de kerkorde en de aard van de onderlinge verhoudingen, zoals bepaald in artikel 2:2, tweede lid, van het Burgerlijk Wetboek. Dit brengt mee dat het bestreden besluit slechts marginaal kan worden getoetst.
- 5.3. Het belang van bezwaarde bij een hoger traktement dat in haar ogen recht doet aan de eerder door haar gedragen verantwoordelijkheden, heeft de beheercommissie afgewogen tegen het belang bij gelijke behandeling en objectiviteit. Daarbij heeft de beheercommissie de doorslag gegeven aan het belang bij gelijke behandeling en objectiviteit. Niet geoordeeld kan worden dat zij in redelijkheid niet tot die afweging had kunnen komen. De hoogte van eerder genoten inkomen kan in redelijkheid worden gezien als objectieve uitdrukking van eerdere werkervaring en daarbij gedragen verantwoordelijkheid. Verder heeft aanknoping bij de aard van de werkzaamheden in het verleden tot meer bezwaren geleid. Wat bezwaarde daartegen heeft aangevoerd, doet daar niet aan af. Het bezwaar dient daarom ongegrond verklaard te worden.

6. De beslissing

Het generale college voor de behandeling van bezwaren en geschillen

- verklaart het bezwaar ongegrond;
- bepaalt dat de kosten voor de behandeling van deze zaak, voor zover het generale college betreffende, voor rekening van de Kerk komen.

Aldus gewezen op 23 november 2022
door de leden van het GCBG

**HET GENERALE COLLEGE VOOR DE BEHANDELING VAN BEZWAREN EN GESCHILLEN IN DE
PROTESTANTSE KERK IN NEDERLAND**

2022-8

Uitspraak op het beroep van appellant

1. De procedure

1.1 Het generale college heeft kennis genomen van:

- de uitspraak, waarvan beroep, van het classicale college voor de behandeling van bezwaren en geschillen Overijssel-Flevoland van 1 juli 2022;
- het beroepschrift van 20 juli 2022;
- het verweerschrift van het classicale college voor de visitatie in Overijssel en Flevoland van 15 september 2022 (hierna: verweerder);
- de stukken die het classicale college aan het generale college heeft doen toekomen.

1.2 Op 15 december 2022 heeft de mondelinge behandeling plaatsgevonden. Daarbij waren aanwezig appellant met zijn raadsman ds. mr. J. Haeck en twee gemachtigden namens verweerder.

2. De bestreden uitspraak, de beroepsgronden en het verweer

2.1 Aan de bestreden uitspraak ontleent het generale college het volgende:

‘1. De kerkenraad van de Hervormde gemeente heeft de classispredikant, gevraagd te bemiddelen in een conflict tussen de kerkenraad en bezwaarde, hetzij door de classis-predikant zelf hetzij door visitatoren.

2. De bemiddeling is, na overleg tussen de classispredikant en de kerkenraad voornoemd, in handen gelegd van het Classicaal College voor de Visitatie (hierna: verweerder), in de personen van verweerder A en verweerder B. Verweerder heeft bij schrijven van 4 april 2022 aan bezwaarde de gang van zaken bij de bemiddeling uiteengezet. Onder meer wordt daarin aangegeven, dat het niet de bedoeling is dat bezwaarde zich laat vergezellen door een secondant of juridisch adviseur, omdat de aard van de gesprekken tussen de conflictpartijen zich niet verhoudt met een juridisering ervan. Het gaat uiteindelijk om een poging tot toenadering en verzoening, niet om een (juridisch) gelijk te halen. Op 19 april en 12 mei 2022 heeft een intakegesprek plaatsgevonden met bezwaarde waarbij zijn adviseur wel aanwezig was. Tijdens die gesprekken hebben de visitatoren herhaald aangegeven, dat bezwaarde zich bij het bemiddelingsgesprek niet mocht laten vergezellen door een adviseur.’

2.2 Het college heeft appellant in zijn bezwaar tegen het schrijven van verweerder van 4 april 2022 niet-ontvankelijk verklaard. Daartoe heeft het classicaal college het volgende overwogen:

‘Het College stelt vast, dat de voorwaarde die verweerder op 4 april 2022 en 12 mei 2022 in de loop van het bemiddelingstraject aan bezwaarde heeft gesteld, een procedurele stap is in dit traject. Van enig rechtsgevolg is nog geen sprake. Dat rechtsgevolg zou eerst aanwezig zijn als de kerkenraad een besluit zou hebben

genomen nadat verweerder een rapport zou hebben uitgebracht aan de kerkenraad. Dat is echter (nog) niet het geval. Tegen een besluit van de kerkenraad staat wel de mogelijkheid van bezwaar open.'

Het college heeft voorts overwogen dat (thans) appellant ook om een andere reden in zijn bezwaar niet-ontvankelijk moet worden verklaard nu hij eerst op 27 mei 2022 bezwaar heeft ingediend, derhalve buiten de termijn van dertig dagen zoals vermeld in ordinantie 12-3-5. Voor zover het bezwaar geacht kan worden te zijn gericht tegen de mededeling gedaan in het gesprek van 12 mei 2022 geldt ook hier dat sprake is van ontbreken van een rechtsgevolg.

2.3 Hetgeen appellant in beroep aanvoert komt erop neer dat hij van mening is dat er geen kerkrechtelijke grond bestaat waarop verweerder zijn bevoegdheid baseert om geen vertrouwensman bij het bemiddelingsgesprek toe te laten. Voorts bestrijdt appellant dat een rechtsgevolg ontbreekt.

2.4 Verweerder heeft zich achter de bestreden uitspraak geschaard.

3. De beoordeling

3.1 Met het klassicale college is het generale college van oordeel dat het stellen van de bestreden voorwaarde voor het bemiddelingsgesprek niet als voor bezwaar vatbaar besluit kan worden aangemerkt omdat enig kerkrechtelijk relevant rechtsgevolg ontbreekt.

3.2 De voorwaarde betreft de wijze waarop de door de kerkorde aan verweerder opgedragen taak te bemiddelen door visitatoren wordt vervuld (ordinantie 10-4-1). Het bezwaar van appellant is daarom wel een klacht tegen de werkwijze van visitatoren. Het generale college voor de visitatie is bevoegd een dergelijke klacht te behandelen (vgl. GCBG 18/16). Het klassicale college had het bezwaarschrift daarom onverwijld moeten doorzenden naar het generale college voor de visitatie (artikel 3, lid 1, van de Generale regeling 11 Kerkelijke rechtspraak) en was derhalve niet bevoegd de bestreden uitspraak te doen.

3.3 Uit het voorgaande volgt dat de uitspraak van het klassicale college van 1 juli 2022 dient te worden vernietigd. Het beroep moet daarom gegrond worden verklaard. Het generale college zal het bezwaarschrift naar het generale college voor de visitatie doorzenden.

4. De beslissing

Het generale college voor de behandeling van bezwaren en geschillen:

- verklaart het beroep gegrond;
- vernietigt de uitspraak van het klassicale college van 1 juli 2022;
- zendt heden het bezwaarschrift door naar het generale college voor de visitatie; en
- bepaalt dat de kosten voor de behandeling van deze zaak, voor zover het generale college betreffende, voor rekening van de Kerk komen.

Aldus gewezen op 5 januari 2023

door de leden van het GCBG

HET GENERALE COLLEGE VOOR DE BEHANDELING VAN BEZWAREN EN GESCHILLEN IN DE PROTESTANTSE KERK IN NEDERLAND

2022.12

Uitspraak op het beroep van 4 appellanten

1. De procedure

- 1.1. Het generale college heeft kennis genomen van:
 - de uitspraak waarvan beroep, van het klassicale college voor de behandeling van bezwaren en geschillen in Friesland, gedaan op 15 november 2022;
 - het beroepschrift van 24 november 2022; en
 - de stukken die het klassicale college het generale college heeft doen toekomen.
- 1.2. Het generale college heeft geen aanleiding gezien voor een mondelinge behandeling en daar is evenmin om verzocht.

2. De bestreden uitspraak en het beroep

- 2.1. De bestreden uitspraak is gedaan op het bezwaar van appellanten tegen het besluit van de kerkenraad van de Protestantse gemeente tot verkoop van het kerkgebouw. Het klassicale college heeft vastgesteld dat het bestreden besluit uiterlijk op 17 juli 2022 is bekendgemaakt, dat de bezwaartermijn van dertig dagen afliep op 16 augustus 2022 en dat het bezwaarschrift op 17 september 2022 is ontvangen. Daarom heeft het klassicale college appellanten vanwege termijnoverschrijding niet-ontvankelijk verklaard in hun bezwaar.
- 2.2. Appellanten hebben in beroep een aantal omstandigheden aangevoerd waarom zij niet eerder dan 17 september 2022 konden reageren. De kerkenraad is de afspraak met een plaatselijke belangengroep niet nagekomen dat hij deze zou informeren. De bezwaartermijn viel in de zomervakantie en de scribe was niet bereikbaar. Ook had de kerkenraad een gesprek van 1 september 2022 moeten aanmerken als een revisieverzoek. Appellanten verzoeken het generale college daarom de bezwaartermijn te verlengen tot 1 september 2022, om coulance te verlenen en om het klassicale college de zaak inhoudelijk te laten behandelen.

3. De beoordeling

- 3.1. In ordinantie 12 van de kerkorde zijn de termijnen vastgelegd voor het indienen van een bezwaar en revisieverzoek (ordinantie 12-3-4 en 12-12-3). Deze termijnen bedragen dertig dagen en zijn van belang voor de rechtszekerheid. Een kerkelijk lichaam, zoals de kerkenraad, moet op een bepaald moment ervan uit kunnen gaan dat zijn besluit kan worden uitgevoerd. Deze termijnen moeten derhalve strikt in acht worden genomen.
- 3.2. Gelet daarop zijn de omstandigheden aangevoerd door appellanten onvoldoende om de termijnoverschrijding verschoonbaar te achten. Verder heeft ook het gesprek van 1 september

2022 pas plaatsgevonden nadat de bezwaartermijn op 16 augustus 2022 was verstreken, nog daargelaten dat een revisieverzoek schriftelijk moet worden ingediend (ordinantie 12-12-3).

3.3. In zijn verweerschrift, ingediend bij het classicaal college, vermeldt de kerkenraad dat hij tijdens het gesprek van 1 september 2022 gemeenteleden veertien dagen gelegenheid heeft geboden om bezwaar te maken. Nadat deze termijn ongebruikt was verstreken, is op 16 september 2022 een goedkeuringsaanvraag voor de verkoop ingediend bij het classicaal college voor de behandeling van beheerszaken. Nu het bezwaarschrift evenmin binnen deze termijn van veertien dagen is ingediend, kan in het midden worden gelaten of de kerkenraad door deze nadere termijnstelling de kerkordelijke termijn voor het indienen van bezwaar dan wel een revisieverzoek heeft verlengd.

3.4. Hieruit volgt dat het beroep ongegrond is en dat de bestreden uitspraak kan worden bevestigd.

4. De beslissing

Het generale college voor de behandeling van bezwaren en geschillen:

- verklaart het beroep ongegrond;
- bevestigt de bestreden uitspraak; en
- bepaalt dat de kosten voor de behandeling van deze zaak, voor zover het generale college betreffende, voor rekening van de Kerk komen.

Aldus gewezen op 19 december 2022

door de leden van het GCBG

voorzitter

secretaris